

Læsning i alle fag

Fredensborg august 09

Læsning i alle fag

- Matematik, dansk og alle de andre fag
- Læsning og de nye trinmål
- Forskellige måder at læse på
- Læsningens hvem gør hvad og hvornår
- Læseforståelsesstrategier
- Faglig læsning
- Når eleven skriver
- Evaluering i læsning og skrivning
- Elevplan med læringsmål

Noget om læsning i alle fag

- matematik og alle de andre

matematik og alle de andre

Præpositioner.

Ikke stor forskel på ferie i Grønland eller på Grønland.

Men renten nedsættes:

- *til 4%*
 - *med 4%*
 - *fra 4*
- tre forskellige opgaver

matematik og alle de andre

Imperativer:

Ord og udtryk som mange elever sjældent møder

Aflæs, forstør, godtgør osv.

matematik og alle de andre

Passivformer.

Der løbes, hentes, bringes osv.

Men hvem gør det?

matematik og alle de andre

Mærkelige ord fra matematikkens verden.

Når jeg skal angive, sladrer jeg ikke

matematik og alle de andre

Mærkelige ord fra matematikkens verden.

En tangent har ikke noget med et klaver at gøre

matematik og alle de andre

Mærkelige ord fra matematikkens verden.

Et forhold er ikke specielt romantisk

matematik og alle de andre

Mærkelige ord fra matematikkens verden.

At forbinde har intet med førstehjælp at gøre

Løn som fortjent

- frit efter Matt. 20, 1-16

Løn som fortjent

Frit efter Lignelsen om arbejderne i vingården (Matt. 20, 1 - 16)

En vinbonde gik klokken 6 om morgenen ud for at leje arbejdere til sin vingård. I løbet af dagen skulle de på hans 25 ha sydvendt skrånning nå at udplante hvidvins sorterne Phønix og Zalas Perle samt rødvinssorten Rondo; sorter der passer storartet til det danske klima med stor sundhed (ingen eller kun let påvirkning af svampesygdomme), stor blomstringsikkerhed, samt tidligt udspring og tidlig modning. Vinen skulle plantes i pæleespalier, op ad mure, i potter, på pergola og i drivhus, så der var et stort dagsværk at udføre.

Da han var blevet enig med fem arbejdere om en dagløn på 1200 kroner, sendte han dem hen på skrånningen, hvor de begyndte udplantningen.

Klokken 9 gik han ud og så fire andre stå ledige ved AF og sagde til dem: Gå I også hen på min skrånning. Så skal jeg betale, hvad I har ret til.

De gik derhen.

Igen klokken 12 og klokken 15 gik han ud og gjorde det samme. Hver gang hyrede han 4 arbejdere, for vin er den mest pasningskrævende plante, man kan plante i jorden og arbejdet skulle gøres færdig på denne dag.

Skønt vinbonden hele dagen sad i et vigtigt telefonmøde i *Foreningen af Danske Vinavlere* om forøgelse af den dyrkningskvote på 99 ha som EU tildelte Danmark i 2000, gik han så sent som klokken 17 igen på AF og fandt to arbejdere stående dér. Han spurgte dem: Hvorfor har I stået ledige her hele dagen, når jeg har manglet arbejdskraft til udplantning? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård og hjælp til med den sidste udplantning. Det er vigtigt at vi bliver færdige i dag.

Da det blev aften, sagde vinbonden til sin bestyrer: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan, at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver 1200 kr. Da de arbejdere, der først var hyret, kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver 1200 kroner. Da de fik den, gav de ondt af sig over for vinbonden og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har knoklet hele dagen og plantet langt de fleste planter. Men vinbonden sagde til dem: Mine venner, jeg har ikke gjort noget forkert. Blev I ikke enige med mig om 1200 kroner for en dags arbejde? Tag det, der er jeres, og gå! Jeg vil give de sidste her det samme som jer. Eller har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er jeres øjne onde, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste."

Matematik

Arbejdsdagen var på 12 timer.

Hvor mange arbejdere hyrede vingårdsejeren i alt?

De fik alle 1200 for dagens arbejde.

Hvor meget betalte vingårdsejeren i alt?

Hvad var den gennemsnitlige timeløn?

Hvor meget fik de forskellige grupper arbejdere i løn i timen?

Biologi

Hvilke druer er særligt velegnede til det danske klima og hvorfor?

Samfundsfag

Hvor mange ha får Danmark EU-tilskud til?

Og hvor længe har danske vinproducenter modtaget tilskud fra EU?

Er der indgået kollektiv overenskomst mellem arbejdere og arbejdsgiver?

Er der arbejdsforhold som du ville påtale, hvis du var tillidsmand?

Hvilken rolle kunne en tillidsmand/fagforening have påtaget sig i konflikten og dens løsning?

Dansk

Hvilken genre er teksten. Begrund og find særlige genretræk.

Karakteriser dialogerne i teksten. Er der anvendt nutidigt talesprog?

Hvordan tolker du teksten?

Hvad kan du perspektivere teksten til?

Kristendomskundskab

Hvad kaldes denne type tekst fra NT?

Hvad fortæller teksten om Guds forhold til mennesker?

Hvordan opfatter du teksten i forhold til begrebet retfærdighed?

Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.

Hvordan skal denne slutning forstås i kristen sammenhæng?

Læsning

- nu med nye trinmål

Trinmål

Undervisningsmål

- Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at...

Nye trinmål læsning

- Afkodning
- Sprogligt udfordrende tekster, læsestrategier
- Vise forståelse og gengive indholdet
- Tekster at læse (genrekendskab)
- Søge ordbetydning
- Læsehastighed/læseformål
- Læserutine/læsevaner/læsestrategier
- Søge læsestof
- Norsk/svensk

Trinmål 2. klasse

Læsning efter 2. klasse

- anvende sikre og automatiserede færdigheder til afkodning af almindeligt brugte ord i alderssvarende tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge enkle strategier til læseforståelse
- genfortælle indholdet og udtrykke forståelse af det læste

Trinmål 2. klasse

Læsning efter 2. klasse

- læse fiktive og ikke-fiktive børnebøger af passende sværhedsgrad nogenlunde ubesværet og begynde at læse sig til viden i faglige tekster og på internet
- søge forklaring på ukendte ord

Trinmål 2. klasse

Læsning efter 2. klasse

- opnå passende læsehastighed og præcision
- udvikle begyndende læserutiner
- læse med begyndende bevidsthed om udbyttet af det læste
- finde og vælge bøger til egen læsning
- læse lette norske og svenske ord og sætninger

Trinmål 4. klasse

Læsning efter 4. klasse

- anvende sikre og automatiserede strategier til afkodning af kendte og nye ord i alderssvarende tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge forskellige strategier til forståelse – afpasset læseformål og genre
- udtrykke forståelse af det læste mundtligt og skriftligt

Trinmål 4. klasse

Læsning efter 4. klasse

- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur med god forståelse af det læste og læse sig til viden i fagbøger og på internet
- søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk
- tilpasse læsehastighed og præcision til formål, genre og sværhedsgrad

Trinmål 4. klasse

Læsning efter 4. klasse

- udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner
- læse med bevidsthed om eget udbytte af det læste
- søge og vælge skøn- og faglitteratur på biblioteket til egen læsning
- læse lette og korte norske og svenske tekster

Trinmål 6. klasse

Læsning efter 6. klasse

- beherske sikre og automatiserede strategier til afkodning af kendte og nye ord i alderssvarende tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læsestrategier
- fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form

Trinmål 6. klasse

Læsning efter 6. klasse

- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse og læse sig til viden i fagbøger, aviser og på internet
- søge ordforklaring i ordbøger og ved søgning på nettet til forståelse af ord og fagudtryk
- tilpasse læsemåden til formål, genre og sværhedsgrad

Trinmål 6. klasse

Læsning efter 6. klasse

- udvikle og vedligehold hensigtsmæssige læserutiner og oparbejde læsekultur
- læse med øget bevidsthed om eget udbytte af det læste
- søge skøn- og faglitteratur på bibliotek og internet til egen læsning og opgaveløsning
- læse lette norske og svenske tekster

Trinmål 9. klasse

Læsning efter 9. klasse

- beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af alle typer tekster
- læse sprogligt udviklende tekster
- bruge ordforklaring, opslagsværker, ordbøger og søgning på internet som et naturligt redskab til forståelse af ord og fagudtryk

Trinmål 9. klasse

Læsning efter 9. klasse

- anvende hensigtsmæssige læseteknikker
- anvende varierede læsemåder afhængig af genre og sværhedsgrad
- fastholde det væsentlige af det læste i skriftlig form
- læse skøn- og faglitteratur hurtigt og sikkert

Trinmål 9. klasse

Læsning efter 9. klasse

- læse sig til viden i fagbøger, aviser, opslagsværker og på internet
- læse med høj bevidsthed om eget udbytte af det læste
- fastholde hensigtsmæssige læserutiner med henblik på en langsigtet læsekultur
-

Trinmål 9. klasse

Læsning efter 9. klasse

- foretage målrettet og kritisk søgning af skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier til egen læsning og opgaveløsning
- læse norske og svenske tekster.

Motivation

Motivation

**Læsning = afkodning x forståelse x
motivation**

Fremme af elevers læsemotivation

- Motivation i forhold til læsning er en afgørende faktor og et forhold, det tager lang tid at ændre på.
- Specielt for den elev, der har tabt troen på sig selv og lysten til at læse, kan det være meget vanskeligt at ændre indstillingen.

Fremme af elevers læsemotivation

Særligt to forhold gør sig gældende:

- for det første må eleverne ikke opleve, at teksterne bliver for svære.
- Sværhedsgraden skal tilpasses elevens kompetence – og især må lidt svage elever ikke få læsetekster, der er for svære.

Fremme af elevers læsemotivation

Lærers tilbagemelding til eleverne.

- ikke sammenligne eleverne indbyrdes
- tilbagemeldingen rettes mod elevens egen læsning – og fremskridt roses og påvises.
- Stilstand begrundes i elevens måske manglende indsats i en forudgående periode.

Forskellige måder at læse på

Forskellige måder at læse på

- Punktlæsning
- Skimming
- Nærlæsning
- Læse for underholdning

Punktlæsning

At finde steder i teksten der indeholder bestemt information/punkt

(fx navn i tlf.-bog, oplysning i brochure m.m.)

Skimming

At få overblik over indholdet og hovedlinjerne i teksten.

Finde frem til steder man fx vil læse grundigere.

Daglig læsning

(ekstensiv læsning)

Læse en avis, et blad, en roman

Intensiv læsning Studielæsning

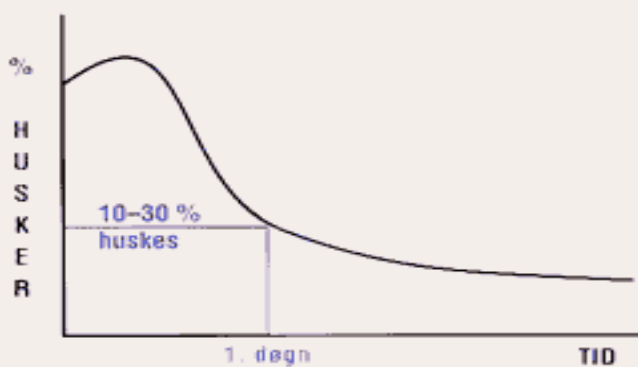
At læse teksten i detaljer for at genkalde sig indholdet, hente præcise konkrete information og gå i dialog med teksten

Sikre forståelse, notere, kommentere, strege under.

Studieteknikk

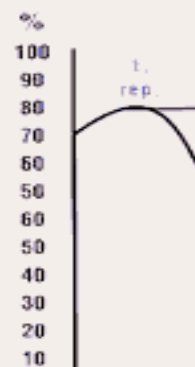
Innlæring uten repetisjon:

Kun 10 – 30 % huskes etter 24 timer

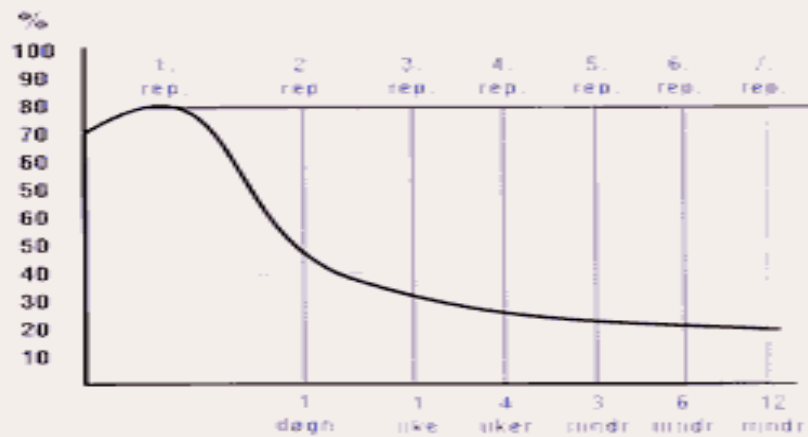
Systemat

Maksimal gj

Systematisk repetisjon:

Maksimal gjenkalling

Læseproses	Mål for læsning	Hvad læseren kan	
Scanning	Find et målord	Mønstre ord Søge information	
Skimming	Finde hovedindhold	Aflæse betydning Skabe overblik	
Ekstensiv læsning (almindelig læsning)	Forstå hele tanker i sætninger Samtale om handling og personer	Få ord og sætninger til at passe sammen Samtale om handling og personer	
Intensiv læsning Læse for at lære	Kunne besvare multiple choice opgaver Perspektivere til kendt stof	Huske ideer Sammenligne detaljer.	
Lære rigtigt grundigt: studielæsning	Genfortælle i tale eller skrift Perspektivere til	Tænke videre ud fra teksten og åbne for nye studieområder	

Læsning

- nu med hastighed

Læsehastighed

- På vej mod flydende læsning: 80 ord/minut (Lus 13) 2.klasse
- Stillelæser 120 ord/minut (LUS 14) (3. klasse)
- Flydende læsning: 150 ord/minut (LUS 15) (3. klasse)
- Instruktionslæser: 180 ord/minut (LUS 16) (4. klasse)
- tv-læser: 200 ord/minut (LUS 17) (5. klasse)
- Bogsluger : 220 ord/minut (LUS 18a) (6. klasse)
- Ubesværet læsning : 250 ord/minut (LUS 18b) (7. klasse)
- Litterær læser: > 300 ord/minut (LUS 18c) (8. klasse)
- Maksimal læsehastighed: 800 ord/minut

Læsehastighed - nu med fiksationer

Der er afgørende forskel på at se konturerne af et billede og at se de enkelte bogstaver tilstrækkelig tydeligt til at læse ordet. Man kan godt fornemme noget, der bevæger sig, selv om man ikke ser lige på det. Men man kan ikke læse en tekst, hvis man bare ligger lidt ved siden af punktet, hvor man fokuserer.

Læseproces	Mål for læsning	Hvad læseren kan	Typisk læsehastighed
Scanning/ søgelæsning	Finde enkeltinformation i ny eller kendt tekst	Søge efter bestemt information i tekst	570 ord/min.
Skimming	Tilegne sig hovedindholdet i en tekst	Aflæse betydning ved at lade skimmelæse tekst. Skabe overblik	430 ord/min.
Ekstensiv læsning (almindelig læsning)	Fastholde det centrale i teksten og samtale om tid, sted, handling, personer samt det centrale indhold i faglige tekster.	Ubeværet læsning uden brug af indre stemme. Flow i læsningen. Anvende hukommelsesstrategier	250 ord/min.
Intensiv læsning	Gengive tekstens indhold. Vurdere hvad der er vigtigt og mindre vigtigt, sammenfatte og sammenstille ny og gammel information.	Anvende hukommelses- og organisationsstrategier	180 ord/min.
Studielæsning	Gengive indhold i tale eller skrift. Sammenholde med gammelt stof og uddybe med nyt stof	Vælge og anvende passende læsestrategier, herunder elaboreringsstrategier	120 ord/min

Planlægning – og rollefordelingen

Læsning - i dansk og andre fag

Læsning og danskfaget

Læsning

- give læseoplevelser i form af oplæsning
- lære eleverne at læse
- lære eleverne at læse op
- læse tekster fælles (nærlæsning i dansk)
- støtte og opmuntre til selvstændig læsning
- introducere læsestrategier

Læsning og danskfaget

Støtte læsning i alle fag:

- dansklæreren som læsetovholder
- introducere læsestrategier
- læseprøver - kontakter
- elevplan i læsning – den enkeltes læseudvikling

Årsplanen for læseundervisningen

- årsplanen for læsning
- overordnede synspunkter på læsning i alle fag

Elementer til årsplan i læsning - i alle fag

Læseforståelsesstrategier
valg af læsestof
læsebånd
læsekurser
læselog
læsevaner
Læseprøver og -test
Fastlægge individuelle læringsmål
læsekonference
nationale test

Læsning i 6. a	Dansklærer sørger for	Klasseteam (alle boglige fag)
Strategier i 6. klasse	Selvstændig før-læse - august Dobbeltnotat - oktober Venn-digram i forhold til egen gammel viden - oktober Aktiv spørgen til egen forståelse – november	Intro: kerne – bredde – dybde-model (teammøde august) Selvstændig før-læse - september Dobbeltnotat - november Venn-digram i forhold til egen gammel viden - november Aktiv spørgen til egen forståelse – januar
læsestof	Ina Bruhn: I år er alting anderledes (august) Lene Kaaberbøl: Skammerserien (september) Selvvalgt spændingsroman (oktober) Henrik Nilaus: Pinligt (november – december) Selvvalgt drenge- eller pigebog (januar) Lena Eilstrup: mig-serie (februar – marts) Selvvalgt fantasy (april) Selvvalgt roman af Josefine Ottesen (maj- juni)	Brug af bibliotek og net. Appellere til elevernes aktiv søgen
læsebånd		4 x 4 uger i forskudt daglig læsetime Elever vælger selv læsestoffet
læsevaner	Eleverne skal anvende læselog i forbindelse med læsebånd og læste romaner samt selvvalgt fagligt stof. Sikre at eleverne får læst 3500 sider i skoleåret.	

læsevaner		Spørgeskema om elevernes læsevaner efter fulgt af elev-lærersamtale om læsning
læseprøver	Hastighedsprøver i august mht læsekursus for elever under 180 ord/minut Hastighedsprøver i januar mht læsekursus for elever under 180 ord/minut	
Fastlægge læringsmål	Udspil til status og individuelle læsemål – første teammøde i juni	
læsekonference		Første teammøde i juni. Udkast til status og læringsmål for 7. klasse. Resultat af nationale test i maj. Evaluerings af årets sarnarbejde med læsning i klassen.
nationale test	Test i maj måned	
læselog		Hastighedskursus for alle elever på årgangen, der læser langsommere end 180 ord/minut (5-5-5 minutter hver dag i tre uger) I september og gentagelse i februar

Læsning i alle fag

- læseforståelsesstrategier

Læsestrategi

...læsestrategier er, hvad eleven gør før, under og efter læsningen for at forstå indholdet i en tekst og gå i dialog med stoffet.

**Læseforståelsesstrategier fra læseplan for faget
dansk. 1-2. klasse**

Der arbejdes med før-læseaktiviteter, under-læseaktiviteter og efter-læseaktiviteter

bruge enkle læseforståelsesstrategier som at kunne forudsige tekstens indhold ud fra overskrift og illustrationer, stille spørgsmål til teksten og genfortælle tekstens indhold

**Læseforståelsesstrategier fra læseplan for faget
dansk. 3-4. klasse**

Der arbejdes kontinuerligt med, at eleverne bliver mere og mere opmærksomme på, at tekster læses med forskellige formål og i forskellige situationer. Læseforståelsesstrategi, læsemåde og læseteknik afpasses derefter.

bruge enkle læseforståelsesstrategier som at kunne forudsige tekstens indhold ud fra overskrift og illustrationer, stille spørgsmål til teksten og genfortælle tekstens indhold

videreudvikle læseforståelsesstrategier til at strukturere det læste ved brug af fx nøgleord, noter og begrebskort og forholde sig spørgende til det læste

**Læseforståelsesstrategier fra læseplan for faget
dansk. 5-6. klasse**

*Grafiske modeller kan være med til at udvikle elevernes overblik og tekstindsigt.
Der arbejdes endvidere med elevernes bevidsthed om udbyttet af egen læsning.*

benytte forskellige læseforståelsesstrategier som at stille sig spørgsmål undervejs i læsningen, opsummere tekstindholdet med egne ord, sammenligne det nye, man møder i teksten med allerede kendt information og anvende forskellige visualiseringsteknikker som ord- og begrebskort

**Læseforståelsesstrategier fra læseplan for faget
dansk. 7-9. klasse**

*benytte forskellige læseforståelsesstrategier
vælge læsemåde ud fra bevidsthed om forskellige genrer
anvende varierede læseteknikker (oversigtslæse, nærlæse og punktlæse) afhængigt af læseformål og genre*

Strategiernes placering i undervisningen

- i forbindelse med en fælles faglig tekst, hvor den kan være nødvendig at bruge for at fremme forståelsen.
- (ikke i kursusform)

Strategiundervisningen

1. Forklaring af den nye strategi
2. Læreren som model og støtte
3. Støttet praksis
4. Selvstændig praksis

1 Forklaring af den nye strategi

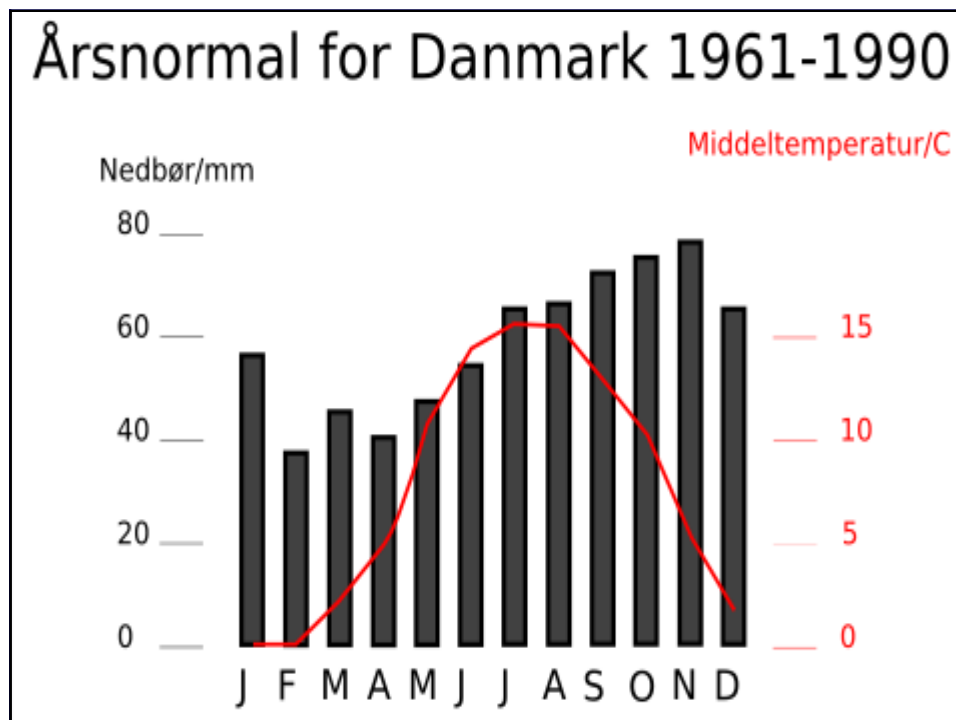
- introduceres af læreren
- introduceres i forbindelse med en fælles faglig tekst, hvor den kan være nødvendig at bruge for at fremme forståelsen.

2 Læreren som model og støtte

Læreren demonstrerer brugen af strategien for klassen flere gange i form af modellering, hvor læreren tænker højt

elever modellerer og demonstrerer strategien for de elever, der har brug for ekstra støtte.

En hydrotermfigur er et diagram der viser mængden af nedbør og den gennemsnitlige temperatur for årets måneder for et givent sted på Jorden — typisk med nedbøren vist som søjler, og temperaturen som en graf eller "kurve". Sådanne diagrammer kan give et hurtigt overblik over klimaet det pågældende sted, f.eks. om det er koldt eller varmt, kontinental- eller kystklima, om der er en "regntid" på bestemte tider af året, og flere andre ting.

**Forholdet mellem to modaliteter
(fx tekst og billede)**

Uddybning : specificering og fortolkning

Udvidelse: genfortæller, kontrasterer og afløser

3. Støttet praksis

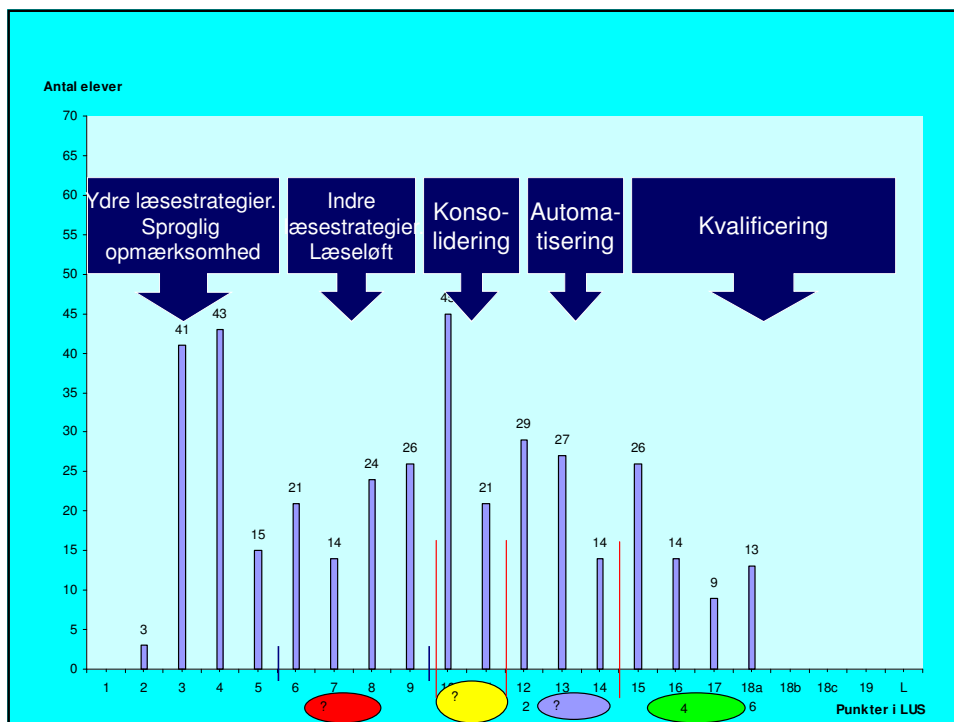
strategianvendelse ud til elevernes egen brug
i flere fag efter aftale med faglærerne.

strategien automatiseret

pararbejde eller arbejde i mindre gruppe

4. Selvstændig praksis

Strategierne er automatiserede, når eleverne kan arbejde selvstændigt med dem.

Status- og handleplan for grupper i en klasse

Gruppe 1	Elever der har brug for større udfordringer (udfordringsbørn - grønne)
Gruppe 2	Elever der opfylder trinmålene (fokusbørn - blå)
Gruppe 3	Elever der har brug for hjælp i det daglige (opmærksomhedsbørn - gule)
Gruppe 4	Elever der har brug for en særlig målrettet indsats (bekymringsbørn - røde)

Undervisning i læsning

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *undervisning i brug af læsestrategier giver bedre læseforståelse hos eleverne samtidig med at eleverne lærer at overvåge deres egen forståelse af en tekst.*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *når læreren modellerer læsestrategier, bliver eleverne bedre til at bruge dem*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *undervisning i læsestrategi integreres i den almindelige faglige undervisning*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *det er positivt for elevernes motivation, at de selv får indflydelse på, hvad de skal læse*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *forskellen mellem stærke og svage elever vokser i løbet af skolegangen*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *undervisning tilpasset elevernes behov for forskellige tekster og forskellige behov for færdighedstræning fremmer læseforståelsen*

Den gode læseundervisning i alle fag

- Fra nyere klasserumsforskning ved vi, at
 - *elever, der har øje for egne fremskridt, er mere motiverede end elever, der sammenligner sig med andre elever*

Faglig læsning

-nærlæsning

-læseforståelsesstrategier i alle fag

Faglig læsning

-før læsning

-under læsning

-efter læsning

Forforståelse

"Ingen kan lære dig noget, som ikke allerede halvvejs slumrer i din videns morgendæmring"

Kahlil Gibran i *Profeten*.

Før-læsning

- Aktivering af forforståelsen

Aktivering af forforståelsen

Egen viden (*Hvad ved du om emnet i forvejen? Brain storm*)

Introduktion til nyt emne (*Hvad ønsker du at få at vide/lære noget om?*)

Mind-map (begrebskort)

Hvad ved du allerede?

(*hurtigskrivning/samtale om hvad du ved om emnet*)

Hvad ønsker du at få at vide?

(*hurtigskrivning/samtale*)

Brainstorm - dyr

dyrenavne

*bondens
dyr*

kæledyr

**mus og
rotter**

dressur

dyr hos
mennesker

skovdyr

dyr æder
dyr

farlige dyr

fisk

Før-læsning

- Aktivering af forforståelsen
- Ord- og begrebsforståelse

Ordførståelse

- Begrebsudredning af nye faglige ord og udtryk, som eleverne vil møde. (af læreren)
- Ordkendskabskort
- Opslag (*Find ordene betydning i betydningsordbog*)
- Hjælp (*Spørg om ord du ikke kender*)

Hvad betyder ??????

- nogle ord fra TL1

arrestation

facade

jonglerer

general

kostume

eskortere

laboratorium

demonstration

renovation

atelier

manege

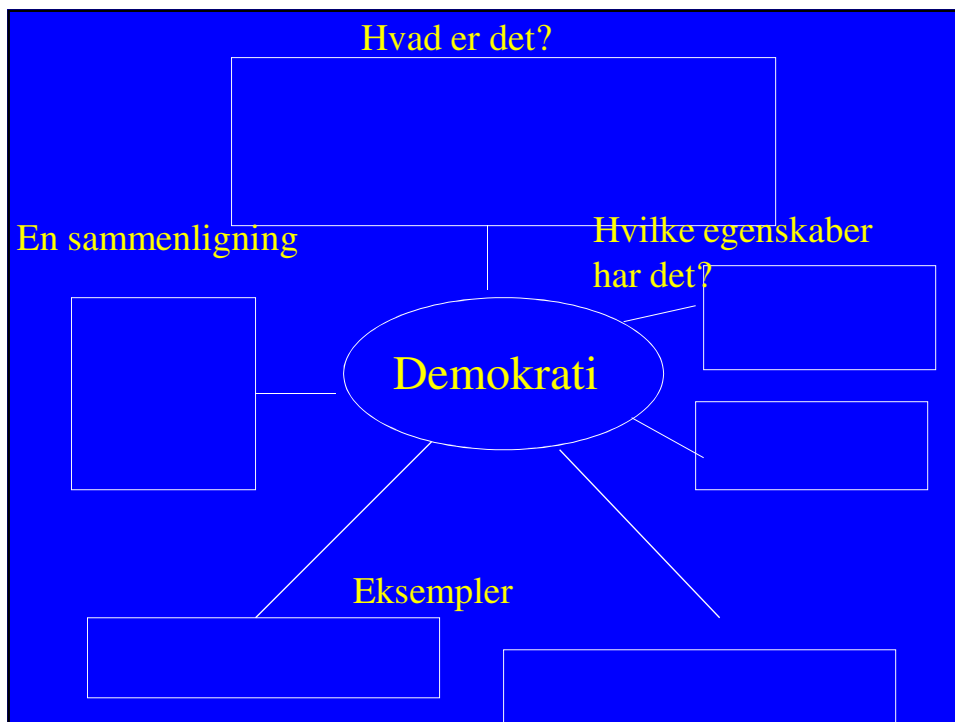
bandage

**Elevens før-
læseaktiviteter**

*Hvad ved du
om ordet?*

Kort til ordleg

Giv en
definition
på ordet

Ord samt elevers bud på ordets betydning

snesko *sko man lettere kan gå i sne med*

nomader *en gruppe folk der rejser rundt*

spejder *en der ser efter hvad der er*

Solsystemet

- synonym
- antonym
- stav ordet
- sig ordet i en sætning
- forklar hvad ordet betyder
- sæt ordet sammen med et andet ord
- sig ordets ordklasse
- find et ord der rimer

Kort til ordleg

radioaktiv

solsystemet

atmosfæren

amino-syre

kolbe

Før-læsning

- Aktivering af forforståelsen
- Ord- og begrebsforståelse
- Planlægning af egen læseproces

Planlægning af egen læseproces

Foregribe/forudsige

Hvad tror du/I teksten handler om?

Gæt ud fra billeder, titel, omtale

Planlægning af egen læseproces

Teksthensigt

Vil teksten oplyse dig?

Vil den overbevise dig?

Vil den underholde dig?

Planlægning af egen læseproces

Læsemål.

Hvad er dit formål med at læse teksten?

Hvordan skal du vælge at læse den?

Hvilke strategier vil du bruge, mens du læser?

Læsning

- med briller på

At læse med forskellige briller

Eksempel på målrettet læsning:

At læse med forskellige briller

"Hvide briller"

- når man skal lede efter detaljeoplysninger.

At læse med forskellige briller

"Røde briller"

når målet er at finde følelser.

At læse med forskellige briller

"Grønne briller"

når man skal knytte linjer mellem egne
erfaringer og teksten - lede efter
ideer/associationer

*(når jeg læser dette, får det mig til at tænke
på ...).*

At læse med forskellige briller

"Gule briller" passer,

når man skal finde gode ord og positive
tanker

At læse med forskellige briller

- "Sorte briller" bruges, når man leder efter ord/afsnit, som irriterer/ provokerer.

At læse med forskellige briller

"Blå briller"
når man ønsker at få et overordnet perspektiv på teksten
- dvs. finde ud af, hvad den egentlig drejer sig om.

Planlægning af egen læseproces

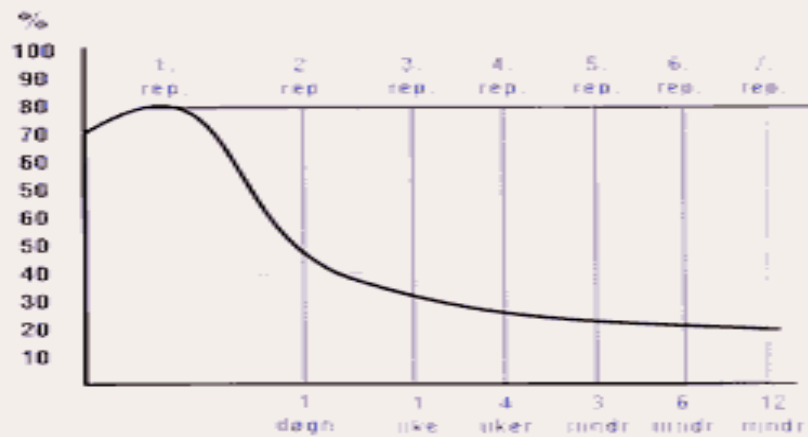
Læsemåde.

- *Hvordan skal du læse teksten?*
- *Søgelæsning*
- *Skimmelæse*
- *Intensiv eller ekstensiv læsning?*

*Mens du læser
- nærlæsning*

Systematisk repetisjon:

Maksimal gjenkalling

Hukommelsesstrategier

(hvad står der i teksten?)

- repetere eller gentage information i teksten
- skrive af (nøgleord, fraser, sætninger mm) for at huske
- understreg nøgleord

Livets byggesten.

Hvis vi går frem til for 3.8 milliarder år siden, er vi på en jord, hvor hav dækker det meste af kloden, med undtagelse af nogle lavlandede områder. Atmosfæren bestod som før nævnt af Kvælstof, kuldioxid, kulilte, ammoniak, metan og svovlbrinte. Det er vigtigt at bemærke, at der ingen fri ilt var. Denne atmosfære blev tilført energi i form af kraftige elektriske udladninger fra tordenvejr og solens stråler. Den ultraviolette stråling var kraftigere end i dag, da ozonlaget (O₃) endnu ikke var dannet. Det var samtidigt et miljø med en væsentlig **højere radioaktiv stråling** end i dag, da mange af de radioaktive isotoper fra solsystemets dannelse endnu ikke var henfaldet til stabile atomer. Det var i dette miljø, der ved den førnævnte energitilførsel dannedes stoffer, med et højere energiindhold som f.eks. eddikesyre, myresyrer og aminosyrer. Disse forhold blev i 1952 genskabt i et laboratorie af den amerikanske forsker Stanley L. Miller. Han samlede urgasserne i en kolbe, og udsatte dem for elektriske udladninger (lyn) i nogle døgn, og fik hermed opbygget nogle **aminosyrer**.

Organiseringsstrategier (forskellige måder at forholde sig aktivt til stoffet på)

- Gruppere (*styrkenotat*)
- Forbinde (*Lav mind-map om indholdet*)
- Argumentationsstrategier (*Hvordan forsøger teksten at overbevise*)
- Ordne information (*styrkenotat*)
- Lave sammenfatninger (*overskrift/resume/ manchet*)
- Skabe sig overblik over indholdet

Livets byggesten.

Hvis vi går frem til for 3.8 milliarder år siden, er vi på en jord, hvor hav dækker det meste af kloden, med undtagelse af nogle lavlandede områder. Atmosfæren bestod som før nævnt af Kvælstof, kuldioxid, kulilte, ammoniak, metan og svovlbrinte. Det er vigtigt at bemærke, at der ingen fri ilt var. Denne atmosfære blev tilført energi i form af kraftige elektriske udladninger fra tordenvejr og solens stråler. Den ultraviolette stråling var kraftigere end i dag, da ozonlaget (O₃) endnu ikke var dannet.

Notater og kommentarer

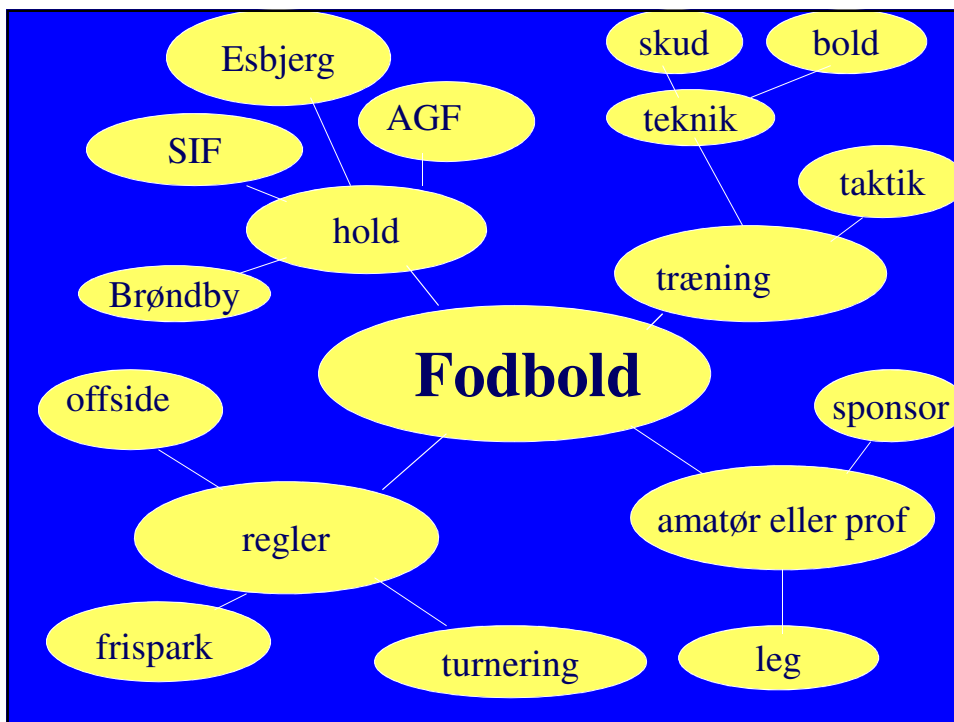
ca 12 mia efter Big Bang

lavlande med bjerge (Var du der Noah?)

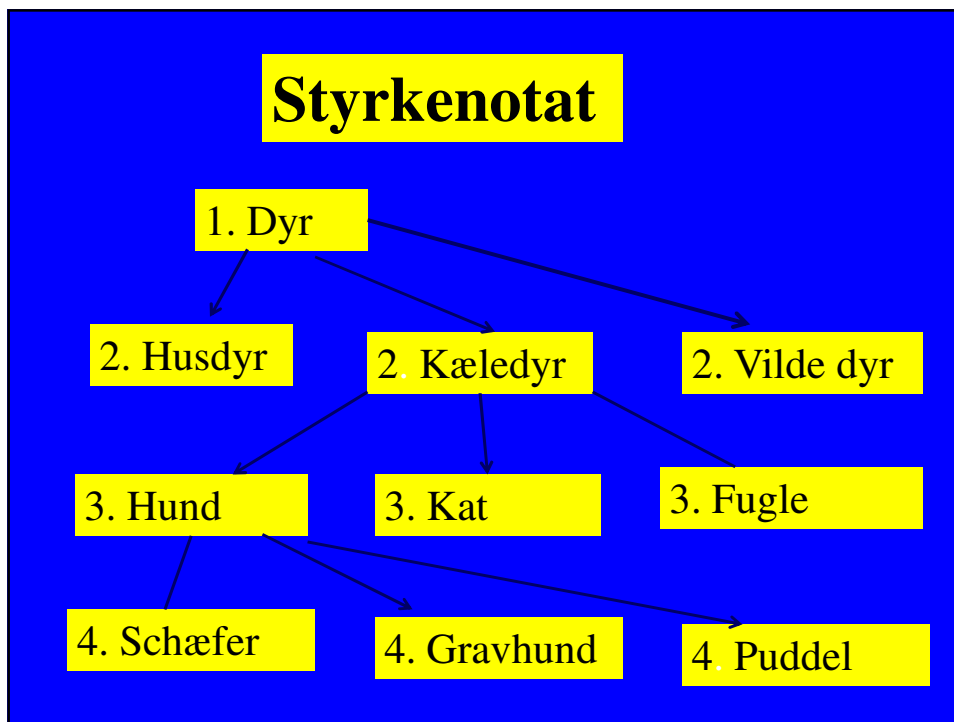
hvor kom ilten fra?

hvordan giver tordenvejr energi?

det samme som baggrundsstråling?

Styrkenotat

Overvågningsstrategier

(bruges til at tjekke sin egen forståelse under læsningen)

Tjekke forståelsen, mens man læser
(*Forklar for dig selv, hvad du lige har læst*)
(*Stil spørgsmål til det du læste og besvar dem selv*)

Mangelfuld forståelse (*Hvis du ikke forstod, hvad du læste, overvej hvad du så kan gøre*)

Overskrift (*Giv det sidste afsnit du læste en passende overskrift*)

Overvågningsstrategier

(bruges til at tjekke sin egen forståelse under læsningen)

Foregribe/forudsige /gætte (*Hvad tror du/I teksten der sker næste afsnit?*)

Regulere læsningen (*Læser du på den rigtige måde? Skal du læse igen? Skal du bruge andre strategier?*)

Få overblik over det du læser (*styrkenotat m.m.*)

Opgaven

Julie og Nikolaj har 100 kr. i alt.

Julie har 3 gange så meget som Nikolaj.

Hvor meget har Julie?

Procesnotater (matematik)

Problem		
Hvad ved jeg?		
Tegn		
Hvad gør jeg?		
Udregning		
Svar med tekst		

Santa og Engen 1996

Problem	<i>Hvor meget har Julie?</i>	
Hvad ved jeg?	<i>At Julie har 3 gange så meget som Nikolaj</i>	
Tegn	<i>Julie</i>	<i>Nikolaj</i>
	$000 = 3$ $3+1=4$	$0 = 1$
Hvad gør jeg?	<i>Jeg deler 100 med 4. Det giver 25. Så får Julie 75 og Nikolaj 25</i>	
Udregning	$100:4=25$ $25 \times 3 = 75$	
Svar med tekst	<i>Julie har 75 kroner.</i>	

**Hvem, hvad, hvor, hvorfor,
hvordan, hvornår????????**

I keep six honest serving men.
They taught me all I know.
Their names are What and Why and
When
And Who and Where and How.
R. Kipling

Hvorfor bliver
det nat?

Stille spørgsmål
mens man læser

Hvordan lærte jeg,
hvad ordene betyder?

?

?

Efter læse- strategier

Hukommelsesstrategier (hvad stod der i teksten?)

- Repetere eller gentage information i teksten
- Skrive af
- Opsummerer indholdet med egne ord
- Stil spørgsmål til teksten (*Hvad, hvor, hvem, hvornår?*)

Organiseringsstrategier (forskellige måder at forholde sig aktivt til stoffet på)

- Gruppere (*Hvilke ord og udtryk hører sammen? Giv afsnittet en overskrift*)
- Forbinde (*Lav mind-map om indholdet*)
- Ordne information (*Lav tidslinje og placer centrale begivenheder på den*)
- Argumentationsstrategier (*Hvordan forsøger teksten at overbevise*)

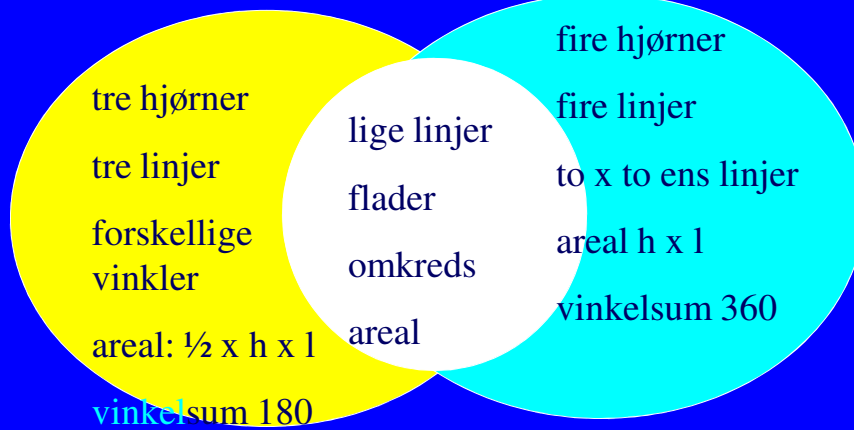
Organiseringsstrategier (forskellige måder at forholde sig aktivt til stoffet på)

- Lave sammenfatninger (*Udtryk indholdet (i et afsnit) i en overskrift, manchete eller resume*)
- Lave sammenligninger (*Lav Venn-diagram med forskelle og ligheder*)
- Skabe sig overblik over indholdet (*Inddel teksten i mindre afsnit og giv dem passende overskrift, tegn m.m.*)
- analogier til forkundskaber (*Kommenter vigtige dele af teksten.*)

Venn-diagram

trekant

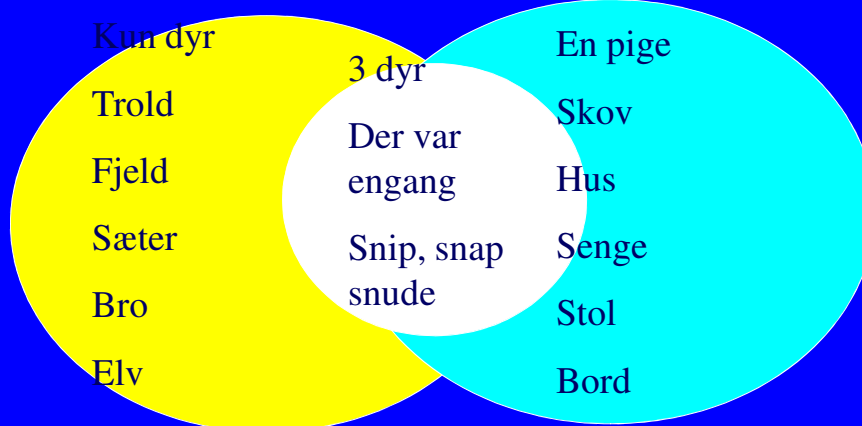
firkant

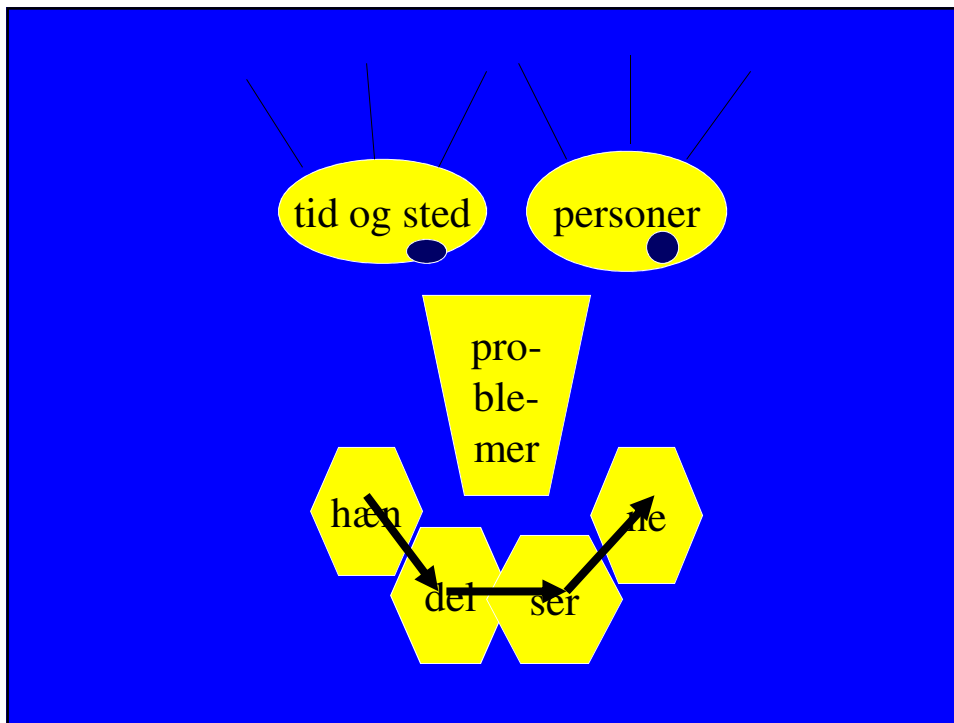

Venn-diagram

De tre bukke bruse

Guldlok

Elaboreringsstrategier (gøre teksten mere meningsfuld ved at sammenstille den ny viden med nye tanker, nye vinklinger, nye ideer)

- Eksemplificere (*Find de centrale/de vigtigste eksempler i teksten*)
- Inddrage personlige erfaringer (*Er der noget i teksten der minder dig om noget, du selv har oplevet?*)
- Uddybe (*Hvor kan du finde mere stof om det, du lige har læst?*)

Elaboreringsstrategier (gøre teksten mere meningsfuld ved at sammenstille den ny viden med nye tanker, nye vinklinger, nye ideer)

- Stille videreudvikling spørgsmål. (*Stil teksten spørgsmål med hvorfor og hvordan*)
- Konkludere (*Hvad kan du slutte dig til på baggrund af teksten?*)
- Videreudvikle i forhold til egen viden og tanker (*Minder teksten dig om noget du har læst før?*)

Noget om læsning

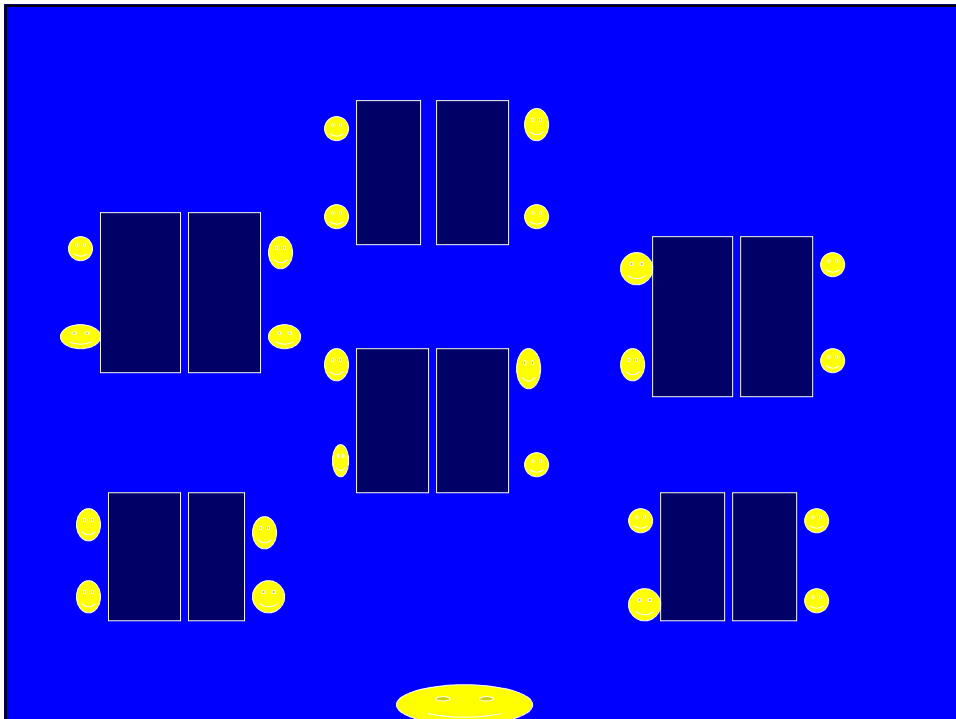
- rollelæsning

Rollelæsning- nærlæsning i alle fag

Der er fire roller:

- Oplæseren
- Referenten
- Overskriftsmesteren/spørgejörgen
- Sammenhængsmesteren

Det skrevne sprog - når eleven skriver

Nye trinmål Skrive

- Skrive i div. genrer
- Indsamle stof at skrive om
- disponere
- Skrive varieret
- Stave
- layout
- håndskrift
- computerskrift
- Søge på nettet
- Skrive om tanker

Trinmål 2. klasse

Skrivning efter 2. klasse

- skrive enkle fiktive tekster og små sagtekster
- finde information i tekster og organisere idéer til egen skrivning
- disponere egne tekster med overskrift, indledning, indhold og slutning
- skrive berettende og kreativt med et passende ordforråd til forskellige formål
- stave til lydrette og hyppige ord i egne tekster

Trinmål 2. klasse

Skrivning efter 2. klasse

- udtrykke sig i enkle produktioner med billede og tekst
- skrive de små og store bogstaver i håndskrift
- skrive på computer
- orientere sig i digitale tekster og anvende tekstbehandling i skriveprocessen
- bruge skrivning til at fastholde og støtte egne tanker

Trinmål 4. klasse

Skrivning efter 4. klasse

- skrive sammenhængende fiktions- og fagtekster
- søge information i digitale og trykte tekster og planlægge den efterfølgende skrivning
- strukturere egen tekst kronologisk
- skrive beskrivende, refererende og kreativt med et ordforråd tilpasset forskellige teksttyper
- følge generelle lydregler i stavning og anvende afsnit og enkel tegnsætning

Trinmål 4. klasse

Skrivning efter 4. klasse

- anvende et enkelt layout i såvel håndskrevet som elektronisk tekst
- skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift
- skrive på computer med enkel skriveteknik
- anvende grundlæggende tekstbehandling og søge på internet
- bruge skrivning til at fastholde og strukturere idéer og tanker

Trinmål 6. klasse

Skrivning efter 6. klasse

strukturere og skrive tekster i forskellige fiktive og ikke-fiktive genrer

indsamle og disponere stof før skrivning samt skrive fra idé til færdig tekst

strukturere og variere eget skriftsprog og skabe sammenhæng mellem sætninger og afsnit

skrive kommenterende, forklarende og argumenterende med et ordforråd tilpasset forskellige teksttyper

stave alle almindelige ord sikkert, bruge korrekte bøjningsformer og anvende afsnit og

hensigtsmæssig tegnsætning

Trinmål 6. klasse

Skrivning efter 6. klasse

layoute tekster til bestemte formål og modtagere

skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift

skrive på computer med funktionel skriveteknik

kunne søge hensigtsmæssigt på internettet og bruge tekstbehandling varieret i egne skriveprocesser

bruge skrivning bevidst som støtte for tænkning

Trinmål 9. klasse

Skrivning efter 9. klasse

- beherske skriftsproget i forskellige genrer
- indsamle stof og disponere indholdet, så det fremmer hensigten med kommunikationen
- skrive struktureret og med bevidste valg i en form, der passer til genre og kommunikations-situation

Trinmål 9. klasse

Skrivning efter 9. klasse

- skrive reflekterende og argumenterende og udtrykke sig med varieret, nuanceret ordforråd og sætningsbygning
- forholde sig til korrekt stavning og formel sproglig korrekthed i egne og andres tekster
- layoute tekster, så det fremmer kommunikation og vidner om æstetisk bevidsthed

Trinmål 9. klasse

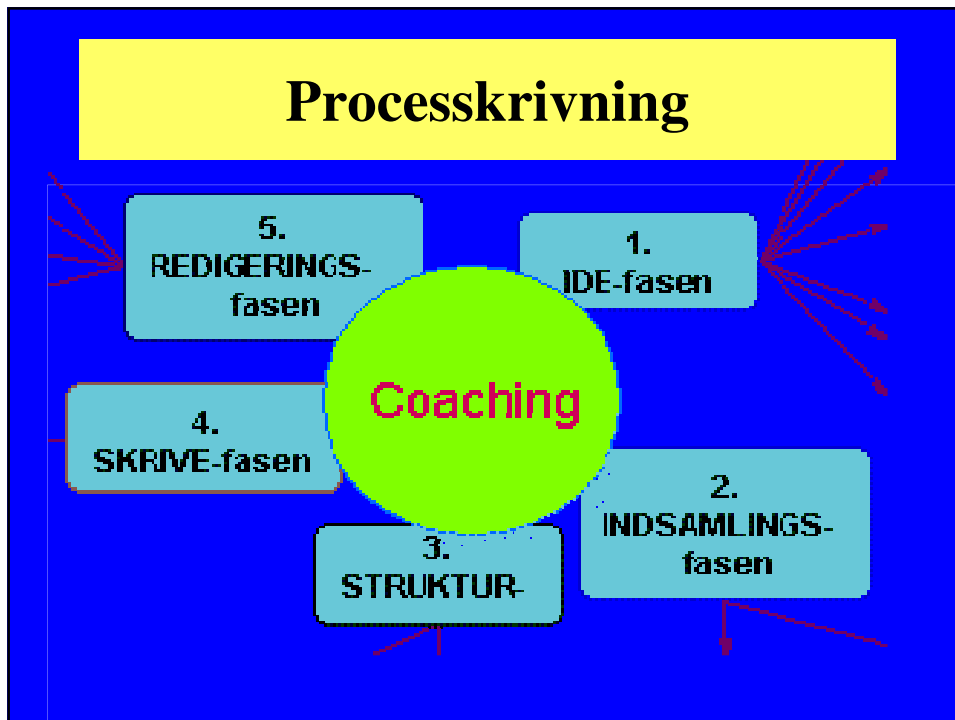
Skrivning efter 9. klasse

- beherske en læselig, personlig og sammenbundet håndskrift
- skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik og bruge computeren som redskab
- kunne anvende informationsteknologi kritisk med reference til benyttede kilder
- bruge skrivning bevidst og varieret som støtte for tænkning.

Skriveudviklingen

- Processkrivning i folkeskolen
- Den skriftsproglige udvikling
- Processkrivning og tydelige krav
- Staveudviklingen
- Porteføljen i dansk

Processkrivning

IDÉ-fasen:

- Brainstorm (muligt indhold)
- Mind-mapping (opliste sammenhænge)
- Spørgsmål til opgaven /teksten
- Genremuligheder
- Skrivekrav (modtager, formål)
- Hurtigskrivning
- "Del og stjæl" – Coaching (lærer-elev)

INDSAMLINGS-fasen:

**Find opgavens fokus
Hvad ved jeg allerede**

Indsamling af stof på:

- Nettet
- Interview
- Hvad ved du selv? (tanker, erfaring, følelser, fantasi)
- Eller måske en bog?
- Forsøg

STRUKTUR-fasen:

- Liste med hovedpunkter (Disponering)
- Rød tråd (sammenhæng)
- Lav en plan
- Brug fx
- Indledning – indhold – afrunding/slutning
- mind-map til at søge struktur

SKRIVE-fasen: 1. udkast

- Skrive hver for sig
- Skriv bare løs
- Vent med at slå op/rette
- Vent med indledningen

SKRIVE-fasen: respons

- Respons i mindre grupper – gerne par
- Hjælp med at gøre teksten bedre
- Begynd med konkrete opgaver – tæt på oplæg

REDIGERINGS-fasen :

- Typiske fejl
(hvor plejer jeg at lave fejl)
- Indledning og afslutning
Holder de vand?
Hænger de sammen?
Er de relevante/interessante?
- Læs korrektur
- Sæt tegn
- Layout og billeder
- Følge skriveråd

Følge skriveråd - holde fokus

Brug verber med saft og kraft (fx *råbe, hviske* i stedet for *sagde, siger*)

Skriv sætningerne sammen med ord som *når, fordi, men, så,*

Brug flere beskrivende ord. En ko > en sur, gammel ko

Skriv bare løs så du selv kan læse det.

Tjek bogstavernes rækkefølge.

Sæt talestreg når en person siger noget.

Sæt mange punktummer.

Stav ordene som de lyder.

Skriv de små trykte bogstaver.

Hold rigtigt på din blyant.

spørg om hjælp i klassen

Læs dine tekster op for andre

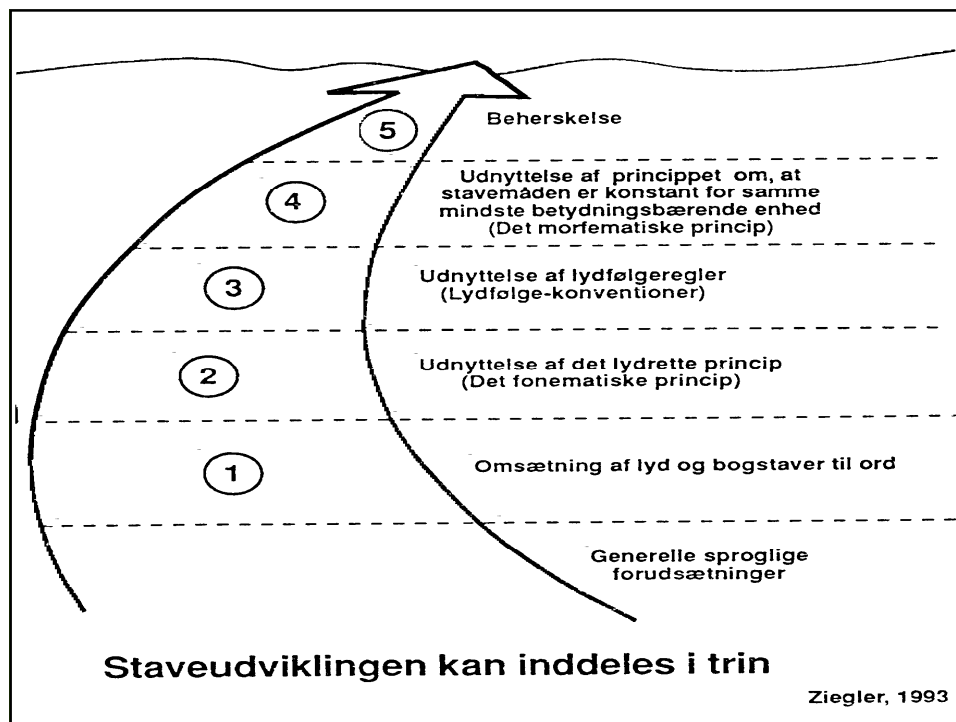
AFLEVERINGS-fasen:

- Publiseringsfasen (lærer-elev)
- Lærerrespons (portefølje)
- Elevrespons (kommentere lærerresponsen)
- Mod nye mål

Det skrevne sprog

- når eleven staver

Det danske skriftsprog

- Det fonematiske princip
- Lydfølgekonventioner
- Det morfematiske princip
- Traditionsprincippet
- Internationale hensyn

Trin 1

Omsætning af lyd og bogstaver til ord

Ufuldstændig analyse/syntese

- Unger unre
- Blod bolj
- Planter platar
- Ryddet ryrd
- Vandbøfler vandbøfter

Trin 2

Udnyttelse af det fonematiske princip

Fonetiske fejl (staver lydret)

- Huller håler
- Fødte føte
- Hvide vide
- Stammen sdamen
- Planter plander

Trin 3

Udnyttelse af lydfølgeregler

Overgeneraliserer og lydstridig brug af regler

- Vinter hvindter
- Mulig mulig
- Han hand
- Dagen daggen
- Velforsynet velforsyndet
- Hospitaler hospitaller

Trin 4

Udnyttelse af det morfematiske princip

Morfologiske fejl

- Ligger lægger (rod)
- Engang indgang (rod)
- Årene åerne (bøjning)
- Løbende løbene (bøjning)
- Invitere indvitere (afledning)
- Lykkesmed lykkessmed (sammensætning)

Trin 5 Beherskelse

- Ondartede ord og retstavningsproblemer
- Kompetence kompetance
- Diskussion diskution
- Indenfor inden for
- Hierarki hieraki
- F.eks. Feks

Ord der blev ændret

1923: Dansk Retskrivningsordbog

- bi de Vind > bidevind
- deminutiv > diminutiv
- Porre > Porre el. Purre
- Stif- > Sted- el. Stif-

1955: Retskrivningsordbog

- baglængs el. baglæns > baglæns
- Bjerg el. Bjærg > bjerg
- Detail > detalje
- fejd el. fej > fej
- Handikap > handicap. Ændret igen i 1986
- jydsk el. jysk > jysk
- Kræm > creme. Ændret igen i 1986!
- Milieu > milieu el. miljø. Ændret igen i 1996
- Odensianer > odenseaner
- Odør > odeur. Ændret modsat i 1986
- Sted- el. Stif- > sted-
- Taksameter > taxameter
- tredie el. tredje > tredje
- tumbet > tumpet
- Vædske > væske

1986: Retskrivningsordbogen

- checke > checke el. tjekke
- creme > creme el. krem. Ændret allerede i 1955 - delvis modsat
- esdragon > estragon
- gabflab > gavflab
- handicap > handicap el. handikap. Ændret allerede i 1955 - delvis modsat
- kampere > campere
- marathon- > maraton
- spontaneitet > spontanitet
- viis > vis
- mayonnaise > majonæse el. mayonnaise
- odeur > odør. NB ændret modsat i 1955
- regie > regi
- silhouet > silhuet

1996: Retskrivningsordbogen 2. udgave

- AIDS > aids
- Cambodja el. Kampuchea > Cambodja
- Hirtsholmene > Hirsholmene
- ID-kort > id-kort
- i-land > iland
- milieu el. miljø > miljø
- tusse (pen) > tus el. tusch

2001: Retskrivningsordbogen

3. udgave

- bonusen el. bonussen > bonussen
- checke el. tjekke > tjekke
- frådse > fråse
- Gladsakse > Gladsaxe
- IT > it
- leddegigt el. ledegigt > leddegigt
- linie el. linje > linje
- punktumet el. punktummet > punktummet
- Ålborg > Ålborg el. Aalborg

20??: Tænkelige fremtidige ændring

- festivalen > festivallen
- gymnasium > gymnasie el. gymnasium
- leksikonet > leksikonnet

Internationale hensyn

Importerede ord fra andre sprog

- Teenager
- Weekend
- Tape
- Facon
- Chance
- Online
- Team (sb) –et, team, bf. pl. -ene

Evaluering i læsning og skrivning

For at danne baggrund for en
ny og bedre undervisning –
Se fremad

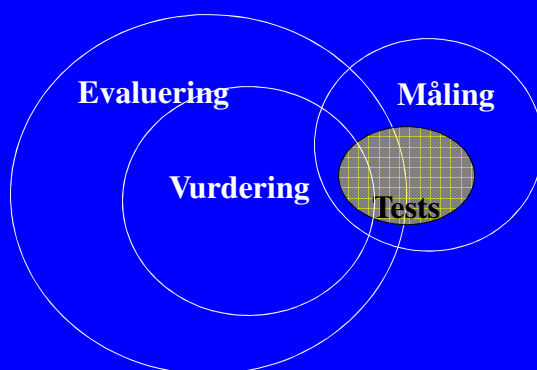
”For at betale
regningen”
- se tilbage

Løbende evaluering

§ 13.2

Som led i undervisningen skal der løbende foretages evaluering af elevernes udbytte. Evalueringen skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for undervisningens videre planlægning.

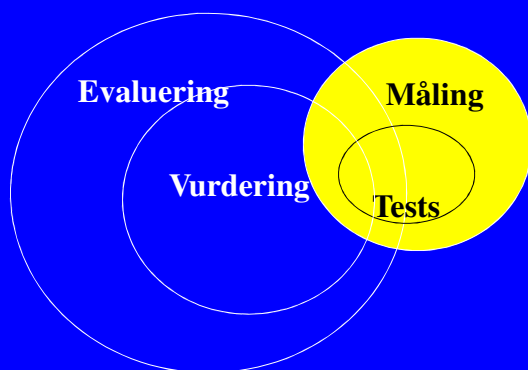
Evaluering

Tests:

Hvor godt klarer eleven sig i forhold til gennemsnittet af alle andre?

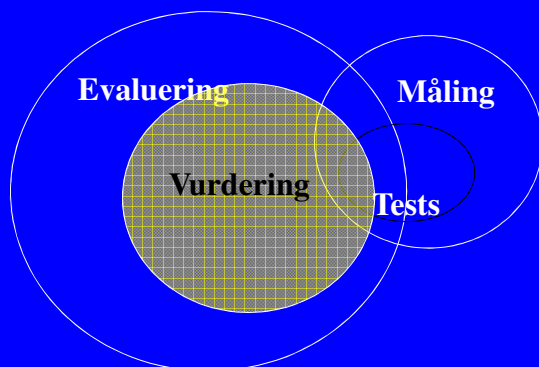
Evaluering

Måling:

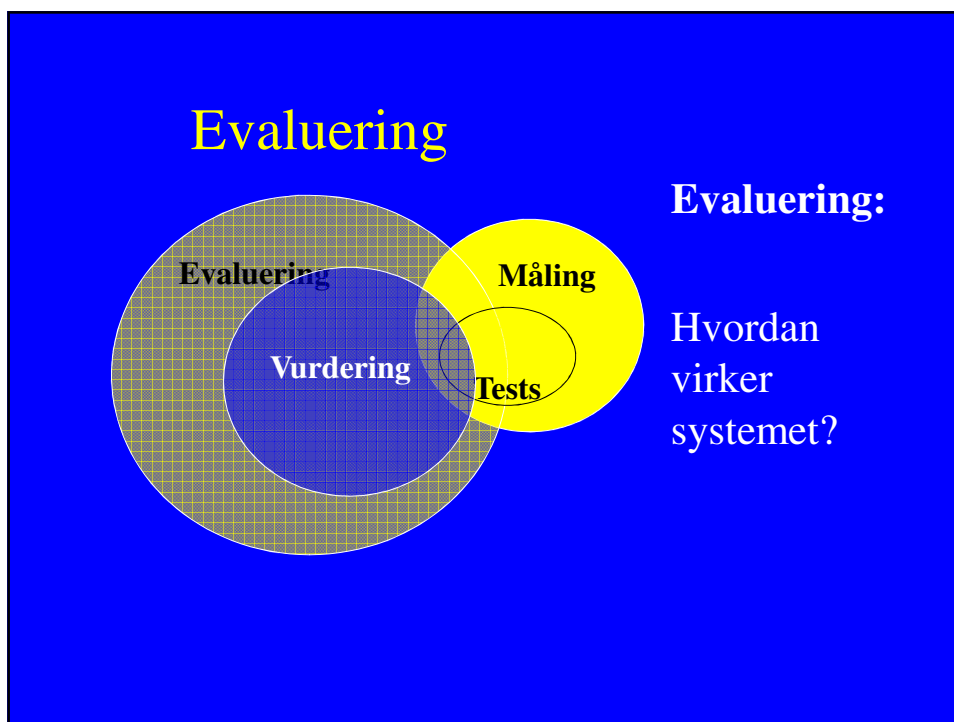
Hvor meget kan eleven i forhold til et mål?

Evaluering

Vurdering:

Hvordan klarer eleven sig totalt set på et område?

	Hvad fortæller evalueringen?	Hvordan afvikles evalueringen?	Eksempel i læsning
t e s t	Hvor godt klarer eleven sig i forhold til gennemsnittet af alle andre?	Kontrolleret testsituation. Eleven aktiv.	Nationale test TL 1-5 SI 48 OS 120 LUS
m å l i n g	Hvor meget kan eleven i forhold til et mål?	Kontrolleret prøvesituation. Eleven aktiv. Lærer og elev sammen.	Hastighedsprøve LUS
v u r d e r i n g	Hvordan klarer eleven sig totalt set på et område?	Lærer og elev i løbende dialog. Lærers løbende iagttagelse af elevadfærd og -produkt.	Løbende evaluering
e v a l	Alle forhold omkring eleven (test, motivation, måling, støtte i hjemmet, evner m.m.) indgår i den samlede evaluering.	Lærer- elevsamtale. Skole-hjem-samtale. Klassekonference.	Sammenfatning af alle former for evalueringer

Elementer der indgår i sikker og hurtig læsning og forskellige evalueringsformer								
	Afkodning	Tekstforståelse	Sprogforståelse Ordkendskab, begrebsforståelse	Læsevaner	Læsehastighed	motivation	Viden om verden, sprog, genre m.m.	Brug af læsestrategier
Nationale test	•	•	•					
Løbende evaluering				•	•	•	•	•
Elevs egne evaluering				•		•	•	
målinger					•		•	
Spørgeskema/elevsamtale				•		•	•	•

Evaluering

– skolen, klassen, kommunen, landet

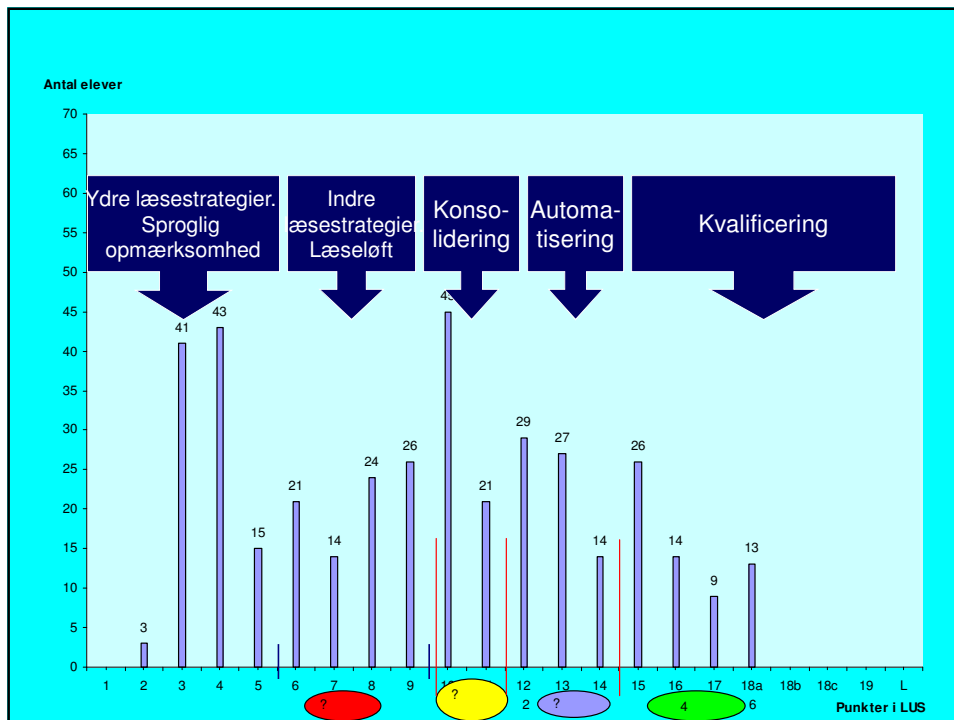
Nationale test + fsa

Dansk/læsning

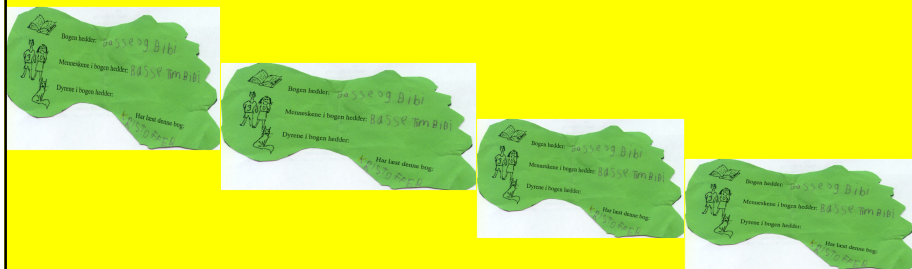
Efter 2.,4.,6.og 8. klasse

- afkodning
- sprogforståelse
- tekstforståelse

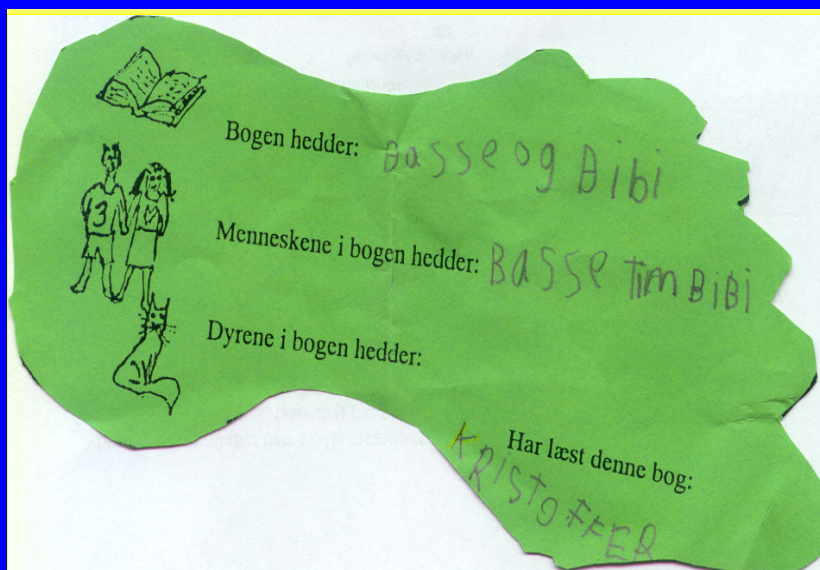
Læsning (fsa)

Fælles evaluering Begynderlæsning

Fælles evaluering Begynderlæsning

Evaluering

– når eleven evaluerer sig selv

Læsning

Hvad har du læst i løber af 7. klasse?

Og har du læst i omegnen af 10 sider hver dag?

Hvordan opleverer du dig selv som læser?

Hvad synes du om at læse?

Læser du hurtigt og sikkert?

Hvad gør du for at huske det, du har læst i dansk og andre fag?

Hvordan går det med at koncentrere sig om at læse?

Hvad skal du blive bedre til i læsning de næste år?

**Eksempel med markering af strategier
eleven skal demonstrere i brug**

Læs teksten *Da pesten kom til Danmark*.

Hvad gjorde du for at sikre dig, at du forstod teksten?

Hvad gjorde du for bedre at huske, hvad teksten handlede om?

Streg nøgleord under i teksten

Kommenter mens du læser

Skriv kort med dine egne ord, hvad teksten handlede om.

Lav et Venn-diagram, hvor du sammenligner pesten med en sygdom, du selv bestemmer.

Læselogbog

Dato.	Bogens titel:	Læst fra side xx til side xx	Koncentration under læsning (fra 1 – 5 med 5 som det højeste)
23. maj	Busters verden	s. 17 til s. 56	4
24. maj	Busters verden	s. 56 til s. 85	3
25. maj	Busters verden	s. 86 til s. 105	5

Navn: Dato: Klasse:	Helt enig	Næsten enig	Mest uenig	Helt uenig
Jeg er glad for at læse.				
Jeg er god til at læse				
Jeg læser 10 sider hver dag.				
Jeg er glad for at få læst op.				
Jeg kan huske, hvad jeg har læst.				
Jeg forstår, hvad jeg har læst.				
Jeg tænker meget på, hvordan de andre i klassen er til at læse.				
Jeg kan godt lide at læse med andre.				

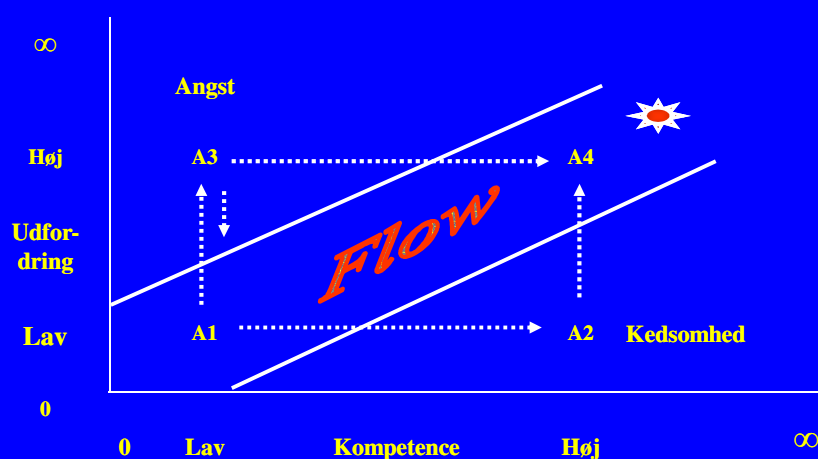
Navn: Dato: Klasse:	Helt enig	Næsten enig	Mest uenig	Helt uenig
Jeg kan bedst lide at læse alene.				
Jeg forstår de fleste ord, jeg læser.				
Jeg kan selv bestemme, hvad jeg skal læse				
Jeg er med til at bestemme, hvilke bøger jeg skal læse.				
Jeg får at vide, hvad jeg skal blive bedre til				
Jeg får at vide, hvad jeg er god til i læsning				
Jeg vil hellere læse end se fjernsyn				
De bøger jeg skal læse er alt for svære				
De bøger jeg skal læse er interessante.				

Læsekompetence

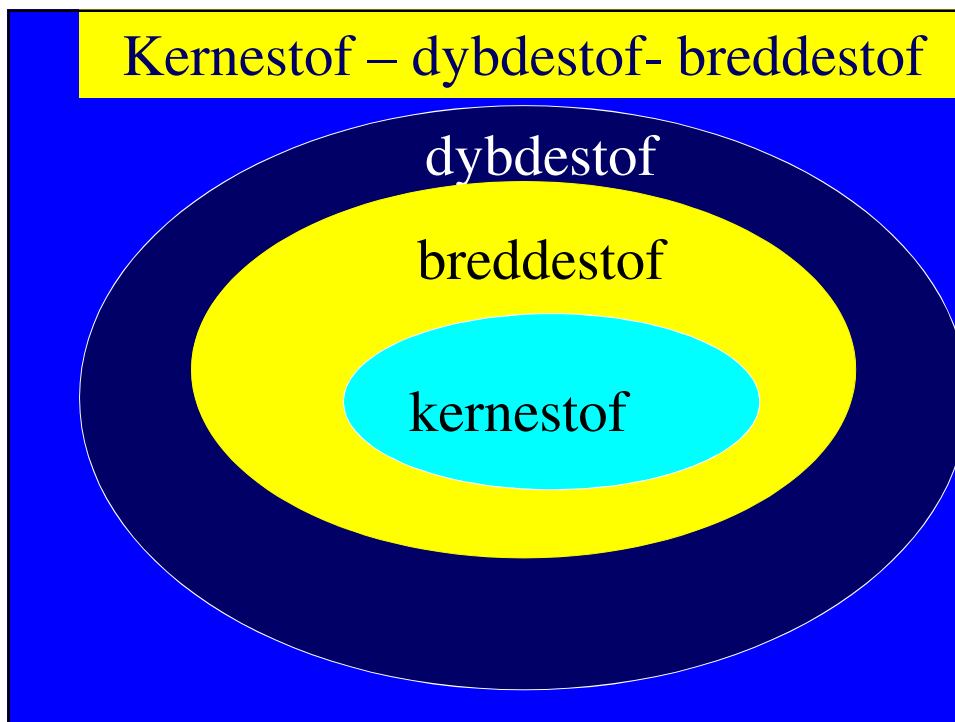
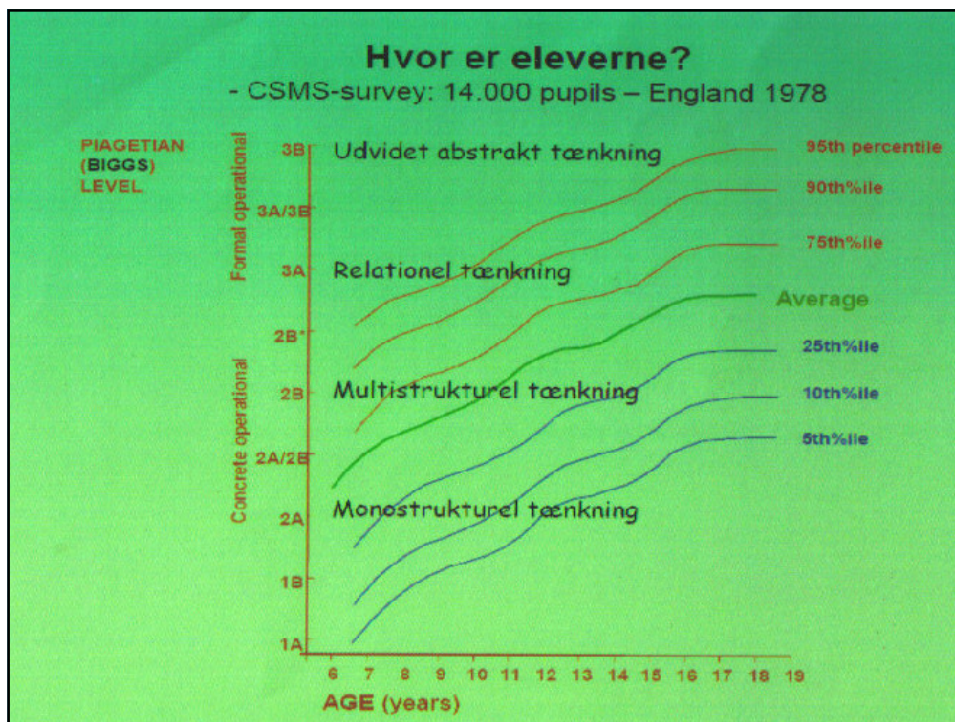
- nu med alle fag

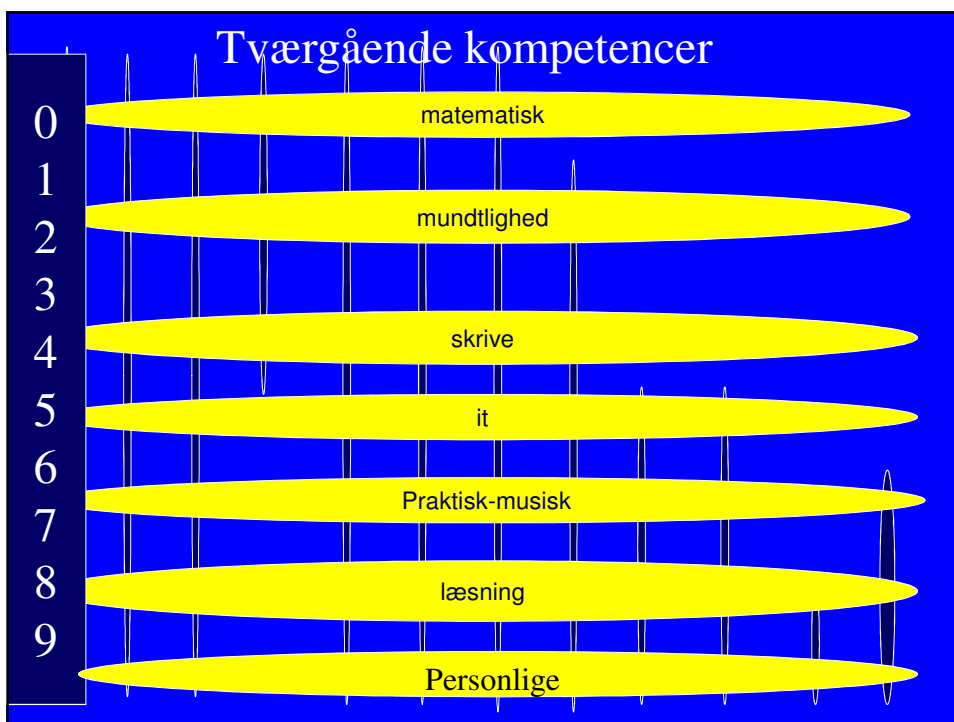
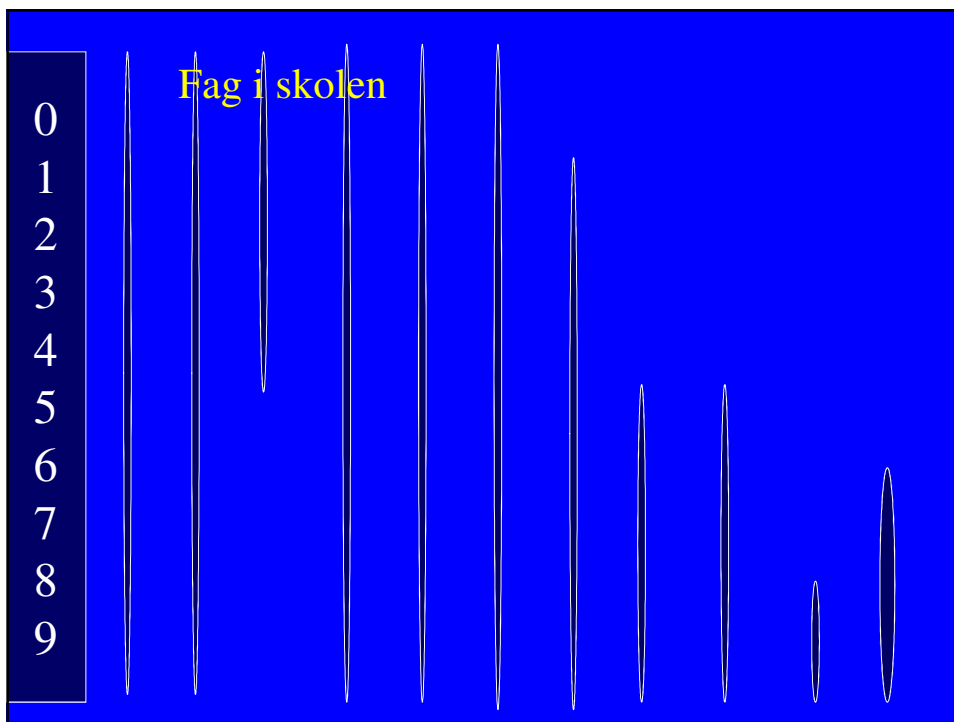

Mening, Nydelse og Effektiv læring

(Knoop, 1997 efter Csikszentmihalyi, 1991)

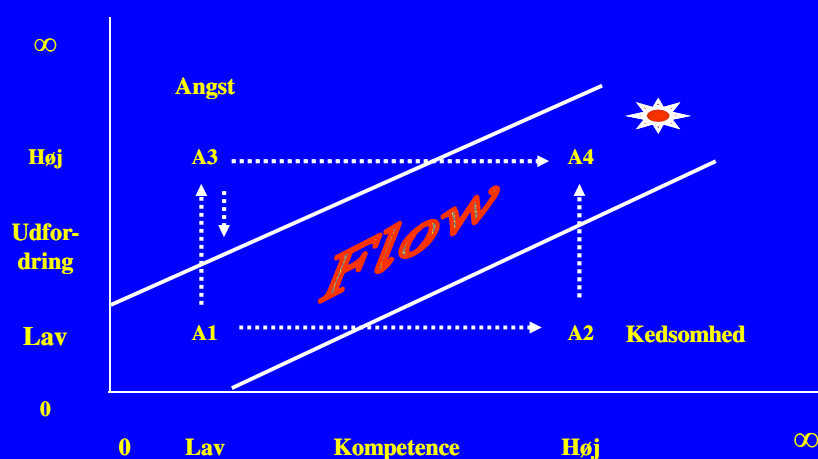

Elevplan med læringsmål

- Gustav

Mening, Nydelse og Effektiv læring

(Knoop, 1997 efter Csikszentmihalyi, 1991)

Elevplanfor Gustav 4. a

Udarbejdet ved afslutning af 3. klasse.
Målene fastsat for 4. skoleår

- Læse i alle fag
- Skrive i alle fag
- Bruge it i alle fag
- Bruge matematik i alle fag
- Arbejde praktisk, musiks og kunstnerisk i alle fag
- Udvikle sig alsidigt og personligt i alle fag
- Tale og lytte i alle fag

Læse i alle fag

Status for Gustav efter 3. klasse

Gustav er en særdeles god læser i alle fag.

Han har et meget stort alment og fagligt ordforråd og er god til at spørge, hvad nye ord og udtryk betyder.

Han har en meget stor almen og faglig viden og er meget aktiv ved nærlæsning ved at understrege vigtige dele i teksten.

Han er meget god til med egne ord at fortælle og skriftligt referere, hvad han har læst.

Gustav læser meget og er god til at finde nye udfordringer.

Han læser sikkert og med 150 ord/minut.

Mål for læsning i alle fag

Læringsmål for Gustav for 4. skoleår

Gustav skal lære at gengive hvad han har læst, skelne mellem hvad der er vigtigt og mindre vigtigt samt sammenligne med eksempler fra eget liv eller kendt stof og fortolke, perspektivere og forholde sig til litterære tekster og andre udtryksformer ud fra både umiddelbar oplevelse og analyse. (6. klasse)

I sin faglige læsning skal han lære at sammenfatte en faglig tekst i indholds- og kommentar-notater og samle tekstens indhold i en dækkende mind-map.

Han skal i alle fag læse tekster af passende sværhedsgrad med god forståelse og med en hastighed på 250 ord/minut.

Mål for skrivning i alle fag

Status for Gustav efter 3. klasse

Gustav er usædvanlig god til at skrive med lyst og fortællerglæde.

Han er meget god til at skrive sammenhængende fiktions- og fagtekster i alle fag. Især er han særdeles god til at skrive engelsk.

Han er særdeles god til at stave lydret, men lidt svært ved at anvende lydregler i sin egen stavning.

Han er helt sikker i at sætte punktum i egne tekster.

Gustav er usædvanlig god til at understrege nøgleord i en tekst. Og han er meget god til at bruge skrivning til at fastholde og strukturere idéer og tanker i alle fag.

Faglærerne bekræfter/diskuterer/supplerer udsagnene i forhold til deres eget fag og indsigt.

Mål for skrivning i alle fag

Læringsmål for Gustav for 4. skoleår

Gustav skal blive bedre til at efterleve aftalte formelle krav.

Skal blive bedre til at anvende lydregler og lære at bøje ord korrekt.

Han skal blive bedre til at søge informationer og planlægge den efterfølgende skrivning i alle fag.

Han skal blive bedre til at skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift.

Gustav skal lære at udarbejde cirkeldiagrammer og søljudiagrammer – også på computer.

Mål for tale og lytte i alle fag

Status for Gustav efter 3. klasse

Gustav er meget interesseret i at lytte til og snakke med i fællesskabet.

Han er usædvanlig god til at fortælle, forklare, dramatisere og fremlægge med brug af hjælpemidler og er meget god til at samtale med andre for at løse et fagligt problem. Stærk til at forklare hvad tekstopgaver i matematik går ud på.

Taler meget og meget gerne engelsk med god intonation.

Gustav er usædvanlig god til at lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons og bruge talesproget i samtale, samarbejde og diskussion og fungere som ordstyrer i en gruppe.

Faglærerne bekræfter/diskuterer/supplerer udsagnene i forhold til deres eget fag og indsigt.

Mål for tale og lytte i alle fag

Læringsmål for Gustav for 4. skoleår

Gustav skal blive bedre til at lytte til andre og snakke med andre og sørge for at alle kommer med.

Han skal blive bedre til at argumentere, debattere, improvisere og informere med brug af it-hjælpemidler som præsentationsprogrammer i alle fag.

Han skal arbejde med tydelig udtale og fortolkende betoning i sin oplæsning på dansk og engelsk..

Han skal arbejde med at få bedre kontakt med tilhørere og samtalepartnere.